

Knihovna města Plzně 1876 – 2016

(Dvanáct pohledů do minulosti a současnosti)

Pohled čtvrtý: Knihovna a její pobočky

Pobočky vznikaly především přidružováním místních lidových knihoven v rámci integrace okrajových obcí k Plzni či připojením knihoven Občanských besed. Jejich počet se různě měnil, často se stěhovaly, u některých byla činnost zastavena či zrušena, vznikaly nové. Např. v roce 1927 měla knihovna 8 poboček a 4 čítárny, 12 poboček v roce 1945, 11 v roce 1947, v roce 1955 jich bylo 14, v roce 1969 už 19, v roce 1974 ještě o jednu více.

90. léta přinesla společnosti i knihovně řadu změn. V rámci restitucí a privatizací musely, často po dlouhých a složitých jednáních, některé provozy opustit prostory v domech, o jejichž vlastnická práva se přihlásili původní majitelé. Určitým řešením této situace se stal bibliobus, který nahradil některé zrušené pobočky jako pojízdná knihovna.

Ve svém jubilejním roce 2016 má Knihovna města Plzně kromě ústřední budovy 9 obvodních a velkých knihoven s celotýdenním provozem, 12 malých poboček a 9 stanovišť bibliobusu.

Z historie velkých knihoven

Bolevec - knihovna existovala původně jako malá pobočka ve starém Bolevci. V 80. letech minulého století byla zřízena ve výměníku v Kralovické ulici pobočka oborové knihovny Škoda, která po jejím zrušení přešla v roce 1994 pod správu městské knihovny jako pobočka Košutka. Ta byla v roce 1998 přestěhována do školy v Západní ulici znovu pod názvem Knihovna Bolevec.

Bory - na konci 19. století provozovala knihovnu Občanská beseda na Říšském předměstí (dnes Jižním předměstí), kterou na začátku 20. let minulého století převzala městská knihovna, a která se během let několikrát stěhovala. V 60. letech s výstavbou nového sídliště na Borech bylo počítáno i s knihovnou, ta byla otevřena v roce 1970 v budově v Heyrovského ulici, odkud v roce 1973 přesídlila do nových prostor v nákupním středisku Luna. Odtud se musela na konci roku 2006 vystěhovat a nové zázemí získala v šestém patře III. polikliniky, kde pro veřejnost otevřela 12. března 2007. Po čtyřech letech opustila knihovna i tyto prostory a od 19. září 2011 nyní sídlí v budově Střední průmyslové školy strojnické na Klatovské třídě v Plzni.

Doubravka - knihovnu osady Doubravka, která byla v roce 1926 připojena k městské knihovně, na konci II. světové války zničili při náletech. V 50. - 60. letech se několikrát stěhovala, v roce 1968 byla otevřena v obchodním středisku Jitřenka, odkud se v roce 1992 přestěhovala do komplexu Centrum.

Lobzy - původní osadní knihovna byla připojena k městské knihovně v roce 1926, několikrát se stěhovala, v roce 1991 byla umístěna ve výměníku vedle střediska Astra, odkud přešla v roce 2001 do školy v Rodinné ulici. V roce 2015 prošly její prostory rozsáhlou rekonstrukcí celého objektu, po půlroční přestávce knihovna znovu obnovila svoji činnost 4. 1. 2016.

Lochotín - knihovna byla otevřena provizorně v roce 1980 v objektu Družba, odkud v roce 1983 přenesla své působení do obchodního centra Atom. V roce 1998 byla knihovna přestěhována do nově upravených prostor v Kralovické ulici, kde předtím sídlila malá pobočka Košutka. V roce 2005 zde byl vybudován venkovní výtah s bezbariérovým vstupem do celé knihovny a v roce 2011 rozšířila knihovna svoje prostory o kulturní sál L - klub.

Skvrňany - v poslední třetině 19. století existovala ve Skvrňanech knihovna Občanské besedy, kterou v roce 1926 převzala městská knihovna. Za II. světové války byla silně poškozena nálety a uzavřena. Několikrát se stěhovala, až roku 1978 zakotvila v kulturním středisku v novém sídlišti v zadních Skvrňanech. V roce 1991 byla v předních Skvrňanech otevřena v budově bývalé mateřské školy nová obvodní knihovna, pod kterou knihovna v zadních Skvrňanech spadala. V roce 2003 se obě knihovny sloučily v jednu, která byla umístěna v rozšířených a nově zrekonstruovaných prostorách kulturního střediska zadních Skvrňan. Od roku 1999 je zde v provozu i kulturní sál M - klub.

Slovany - založena byla jako spolková knihovna na konci 19. století, v roce 1919 přešla pod správu městské knihovny. Také se několikrát stěhovala: z Masarykovy školy na Jiráskově nám., přes dům na Slovanské třídě, agitační středisko na tehdejší nám. J. Krautwurma, až se konečně v roce 2000 usídlila v Táborské ulici.

Vinice - knihovna byla zřízena v roce 1994 v novém sídlišti v Hodonínské ulici, velká část jejích publikací pocházela z fondu zrušené oborové knihovny závodu Škoda, který městská knihovna převzala v roce 1992.

Hudební a internetová knihovna - hudební oddělení bylo zřízeno v roce 1987 jako součást knihovny Lochotín a fungovalo stále v jejích prostorách až do roku 2005, kdy se osamostatnilo, navýšilo svou nabídku o internetové služby a přestěhovalo se do Táborské ulice.